

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

Ціна примірника 15 м. Чвертьрічна передплата разом з оплатою почт. в краю 180 м; за границею разом з оплатою почт. 360 марок, поодиноким числом 30 м. В Америці 2 дол. річно. Адреса Редакції і Адміністрації: Перемисьль, вул. Побереже ч. 1.

Оголошення: 20 м, за один п'ятий рядок або його місце. Дрібні оголошення по 4 м від слова. — Хто шукає праці, платить по 3 м від слова. Оголош.: більшим друком платяться подвійно. Оповідки товариств платяться по 3 м від слова.

політично-економічний орган.

Кирильники.

Уряд ЗОУНР, який в цій переломовій для нашого народу хвилі має важке завдання перед собою, знайшовся в фінансових клопотах по дволітній праці серед чужих. Кошти удержання заграничних представництв і великі видатки на пропаганду вичерпали невилучки його фонди. Край, винищений семилітньою війною, не може прийти йому з матеріальною допомогою і тому Уряд звернувся до американської, української громади з зазивом, щоб допомогла йому продовжувати політичну працю і дала на ту ціль фонди в формі позички народної оборони в квоті 100.000 доларів.

Здавалося б, що в тім випадку не повинно бути двох думок серед Українців, та що українські емігранти в Америці підуть солідарно за зазивом Уряду, а вираз цієї солідарності дасть ціла преса без винятку. Але в Америці частина української преси має дуже низький рівень публіцистичний. Цілі стовпці цих газет задруковані лайкою і руйницькою демагогією. Перед ведуть «Українські Щоденні Вісті», орган московських большевиків в українській мові. Очевидно, цей орган виступив проти Уряду ЗОУНР з такою зазлостю, яку стрічається хіба в ренегатів. Наговоривши пісенітниць про «українських контрреволюціонерів», «буржуйчиків» і т. п. протиставлять «Укр. Щод. Вісті» політичній лінії Уряду свою політичну догму, а саме, що «Східна Галичина може освободитися тільки шляхом... злуки з польськими працюючими масами». Ог до чого договорився закукурічений американський большевик, що живе у вільнім краю, живе як боржуй і снує большевицькі теорії для розвязки східно-галицького питання. Ця теорія зрештою не є новиною. Вже в р. 1920, в часі походу большевиків на Польщу, було укартоване між московськими і польськими большевиками, що ціла Галичина, польська і українська є частина, має творити окрему большевицьку республіку, в котрій польські большевики грали б ту саму роль, яку тепер грають московські большевики на Україні.

За «Укр. Щод. Вістями» пішла «Народна Воля», когорта лукаво послуговується іншими кличками. Закидаючи Петрушевичеві, що він ужив у своїй відозві всего два рази слово «український», «Народна Воля» пише: «Відозва Петрушевича робить вражінне, начебто в Галичині не було ніякого українського народу, але якісь «Галичане», для яких потрібно утворити галицьку державу. У своїй зневірі у сили власного народу Петрушевич дійшов до крайности і до смішности. Став типом інтернаціоналіста, подібного якому нема ніде на світі».

Як бачимо цей орган грає на націоналістичній струні, він протиставить акції Петрушевича Соборність України, так якби Петрушевич, або взагалі хто небудь з нас був ворогом соборности. Справді як мало в деяких американсько-українських публіцистів почуття відповідальности за те, що друком пускають у світ.

Голоси цих двох органів, за котрими пішов і вулично-сатиричний «Молот» це відкромлені голоси супроти рішучої постави інших українських органів в Зєдинених Державах і Канаді (в числі около 10). І тому голос

«Укр. Щод. Вістей», «Народної Воли» і «Молота» це скавуліне проти всіх і вся, що не стремить до руйни а до конструкційної національно-політичної праці.

Та коли тим органам в Америці нема що дивуватися, то за те треба дивуватися дуже львівському «Впередови», органу галицьких соц. демократів, котрий в оден ряд став з американськими кирильниками і передрукувавши залюбки виїмки з тих органів, сам виступив проти Уряду з передовицею під насмшливим наголовком «По золоте руно».

Розуміємо те, що хтось може не годитися чи то з політичними методами Уряду ЗОУНР, чи то з особами, що належать до цього Уряду, але здається нам, що кождий, а навіть і сам «Вперед» мусить признати, що Уряд ЗОУНР це поки-що одиноким признане так державами Заходу як і совітськими республіками представництво народної волі на тій українській області, яку той Уряд презентує. І що ж малобися стати з тим представництвом? Чи малобися воно зліквідуватися, колиб забракло йому матеріальних середників і то зліквідуватися, не пробуючи навіть пошукати тих фондів? Здається, що і «Вперед» здригнувшись, колиб прийняв своєму своєму відповідю на те питання видати вирок смерті для цього Уряду. Здрігнувшись перед тяжкою відповідальністю за наслідки...

Може «Вперед» мати якусь іншу розвязку для Сх. Галичини, на котру донедавна дивився очима Андрія Лівичкого, але це це музика будучности. А тимчасом не можна прещив замикати уст представництву, котре на свій спосіб ратує справу і то ратує так, як може і вмє, по своїм найліпшим інтенціям. Пощо ж кидати тому представництву колоди під ноги? Чи ж аргумент, що противна сторона «може кождої хвилі жертвувати величезні мільони» може переконати ціле наше громадянство, що Уряд ЗОУНР має припинити свою акцію? Видколи наш народ розпочав свою визвольну боротьбу, завжди прещив противна сторона оперувала без порівняння сильнішим середниками як наш народ. І чи ж мав він з того приводу понехати свою визвольну боротьбу?

Що деякі американсько-органи в укр. мові заняли становище вороже супроти Уряду ЗОУНР, і то ті самі органи, що і на «Впереді» донедавна, на Винниченку і т. д. не лишали сухої нитки за їх контрреволюціонерство, це ще не доказ, що американське робітництво є тої самої думки, так само як і в Галичині не ціле робітництво годиться з політикою «Впереду». А вже певно не годиться ані американське, ані галицько-українське робітництво на таку розвязку східно-галицького питання, яку пропонують «Укр. Щод. Вісті», а яку «Вперед» стидливо промовчує.

Мабуть з «Впереду» говорить сліпа запліть партійна, бажанне партійної боротьби за всяку ціну. Та нам здається, що в партійній боротьбі мусить бути якась границя, якої переступити не вільно. Тоту границю визначус нинішня переломова хвиля. Бо коли рішається питання «бути чи не бути», тоді кожда партія обовязана припинити партійну боротьбу, а всі сили свої зужити на спільнім обороннім фронті. Тоді повинні американські кирильники знайти у «Впереді» голос перестороги, а не захохоту до очайдушних і невідвчальних, демагогічних вибриків.

Голос роспуки.

Всесвітня війна сотки тисячів наших земляків розкинула по цілому світі. Недавно ми подали в «Укр. Голосі» лист наших земляків, котрих недоля загнала аж до Єгипту, а цими днями в берлінським «Укр. Слові» дала про себе знати більша громада Українців з Марокка, котрі тепер стали невольниками Франції. Доля тих людей страшна, а їх лист це голос роспуки. Наші невольники накликають своїх братів-Українців до єдности, благаяють, щоб заперестали партійних сварок. Люде, що попались в неволю в Марокку, це тільки тіни колишніх людей. Ось-що пишуть про них:

Ось вони перед Вами стоять і Ви дивитесь на них. Когож Ви бачите перед собою?... Тіні колишніх веселих, бадьорих з яскравими виразами дітей сідоусого Дніпра. Дивляться на Вас, але вже померклими очима. Посохла кожа, потріскались обличчя. Невидко волі—безвольні як ті машини, стоять перед Вами люде і навіть непомітно власної думки. З них зробили покірну й тиху худобу. Тяжкі сумні ночі між горами і табунами шакалів, міняються денними походами за арабським добром для других ненаситних хортів. Недоїдення й недопівання, кривава бійка, кров і смерть навколо, убивають кращі почуття душі і мрії синів широких степів. А далі? Далі варту—це тільки місце для нього. Його треба будувати, і починається неможлива праця для чоловіка. Цілий день з ранку і до пізної ночі, не вважаючи на спеку 68—70 градусів, ці бідолахи озброєні, мусять носити важкі каміння на височенну гору. Це для будовання варті і підвищення мурів. Сонце пече, люде падають неприємні, піна тече з рота, але ніхто не дасть води напитись, ніхто привітно не звернеться до тебе, тільки добрий канчук заставляє зібрати останні сили і задихаючись від спеки нести на собі тяжкий камінь. І так кождий день. За це й платять Вам 75 сантимів в день. Нічого духовного не знайдете в цім степу, лише за полком везуть шинки та проститутки, де в спротога забути недолю і залити горе горівкою.

Розум туманіє, душа конав. Тяжко сказати, що в цім винні самі люде. Пять років у такому стані, можуть і не це зробити. Я певен, що одні погинули від тяжкої праці, другі від пійки і венеричних хвороб, третих побють в боях, а четверті збожеволівши відберуть собі життя. Не побачуть вони більше своєї неньки України. Не почувуть її чарівної пісні. Зложуть свої голови на чужині.

Я читав своїм землякам рідну часопись. Всі слухали її з напруженням. Ми чуємо з рідної часописі, що нема єдностайности, нема згоди серед наших громадян. І це вразило кождого з нас; як холодна гадюка, так сум обгорнув наш серця. Думка про те, що єдностайна громада, на чолі з найкращими діячами вирве нас з цього пекла, тепер полинула геть далеко від нас. Всі ми здались тепер на ласку Божу. Тільки на Бога ми покладаємо нашу надію.

Ми бачимо, що всі політичні партії, разом з ріжними комітетами не добудуть волі, а разом з нею і слави Україні. Вони лише розруйнують те, що ще залишилось. І тому ми з далекої чужини кличемо до всіх громадян Українців, щоби послухали й волі для неньки України. Перестаньте організувати ріжні комітети, не слухайте крикунів, будуйте одну семію з певним хазяїном. Помагайте й слухайте його. Він один тільки зможе зєдинити Вас в одну цілу громаду і збудувати незалежну

Україну від Кубані аж до Сяну. Тоді тільки як буде один хазяїн, ми знаємо волі й щастя і тоді тільки не буде нас душити ні Поляк, ні Румун, ні Москаль.

Східна Галичина.

Поляки поділили Сх. Галичину на 3 воєводства, станіславівське, тернопільське і львівське. До львівського прилучено польські повіти західної Галичини, аби тим способом вказати, що це воєводство чисто польське. Ці воєводства введено в життя д. 1. вересня богослуженнями. Як довідуємось, в Станіславові Поляки удались до Преосв. Єпископа Хомишина, щоб він сам відправив богослуження на інтенцію воєводства і велів те саме зробити підчиненому собі духовенству. Але Єпископ відповів, що Сх. Галичина — це предмет міжнародного права і на основі сан-жарменського договору належить до держав антанті. Держави антанті є сувереном Сх. Галичини, а право церковне велить тільки на інтенцію правного суверена правити богослуженням. Тому Єпископ ані сам, ані його духовенство не може відправити богослуження на інтенцію воєводства, яке утворено проти волі держав коаліції. Зрештою — закінчив Єпископ свою розмову — як може правити богослуженням те саме духовенство, яким поневіреновано в Бригідках, Домбю, Бугшпах і інших тюрмах? Так отже делегація польська відійшла з нічим. Рівнож до визначних Українців в Станіславові вислано писемні запрошення на «обід» з нагоди отворення воєводства. Українці лишили ці запрошення без відповіді.

В Зєдинених державах Америки і в Канаді відбуваються тепер масові віча в справі Сх. Галичини. На тих вічах домагаються наші земляки від правительства Зєдинених держав і Канади негайного вирішення справи Сх. Галичини, по законам новітнього права про самоозначення народів. Рівнож доносять з Америки, що позичка народної оборони, яку розписав Уряд ЗОУНР має велике powodження в Америці, а кожний тамошний Українець вважає своїм святым обовязком зложити як найбільшу квоту на позичку народної оборони.

Загранична преса далі займається долею українського народу в Сх. Галичині. І так в останнім часі віденські часописи «Арбайтер Цайтунг» і «Дайтшес Фольксблат» помістили довші статті в обороні людських і національних прав галицьких Українців.

Пам'ятайте про пресовий фонд „Укр. Голосу“!

Патріот.

Це слово походить від грецького „патрія“ — батьківщина. Патріотом називали того, хто свою батьківщину любив і для неї не пожалів нічого, жертвуючи на це своє майно а то й життя. Всі народи величали своїх патріотів, ставили їм пам'ятники, і кого-будь і за що-будь патріотом не називали, а лише людей, що для своєї батьківщини і свого народу добре заслужились. Сама любов до батьківщини не має права на патріотизм, бо любов без діла — то піна.

Та згодом слово патріот ставало дешевеньким крамом і шасталося ним як малою монетою на всі боки так, що аж соромно стало справжнім патріотам, що і їх патротами називали і побіч них дешевеньких патріотів у народне небо впихали. З того витворились всякі сорти патріотів, аж прийшло до того, що „патріот“ стало словом глумливим, за яке порядний чоловік мігби погніватись. Особливе у нас, в часі сірого буденного життя, можна собі було на дешевенький патріотизм легко заслужити. З того вийшло, що є у нас патріоти діла і слова або патріоти справжні і патріоти на губу.

Патріот на діло мусить щось реального для батьківщини зробити, щось такого, що переходить звичайний громадянський обовязок. Як хто купить українську газету, як впишеться до укр. товариства, як дасть свій пайок на народню ціль, як виявляє себе Українцем і стунає карно й солідарно під

Школа на Вовчім.

Минулого місяця запало на засіданні Перем. Пов. Ради Шкільної рішення, силою якого однокласова школа з українською мовою викл. в громаді Вовче, що є неначе передмістям Перемишля, мала зістати переіменованою на чотирокласову школу з польською мовою викладовою. Виконання цього рішення поки що спинено наслідком спротиву укр. членів згаданої Ради, о. Дра В. Левицького, який на останньому засіданні цієї Ради вніс умотивований протест проти такої ухвали, факт одначе полишитись фактом, що таке рішення запало. Якви не згаданий спротив, рішення увійшлиби уже тепер в життя, а опроче чи воно мимо спротиву укр. відпоручника не зістане виконане, хтож це може знати? Мабуть, що так.

Розходиться тут для нас о річ незвичайно великої ваги. Як що будемо зі свого „стану посідання“ (простіть за слово!) так легко при усякій нагоді тратити по одній школі, то де ми властиво опинимось? Мусимо отже проти таких затій боронитись, бо инакше доведеться нам хіба сказати собі, що ми є нацією, якої, як не дні, то уже на усякий випадок літа є почислені.

Як розумію, що при змінених умовах усьо на світлі може бути зміненим, отже і мова викладова в народній школі не є ненарушимою. Невряд вона може а навіть повинна бути змінена, о скільки народний характер дотичної місцевости змінився. Але чиж громада Вовче тягом трьох останніх літ вже цілком винародовилась? Так воно ще не є. Вовче було і є в подавляючій більшості населення українською громадою, а польське населення є там лиш в менчости. Яким отжеж правом касується там українську школу, а заводиться польську? Чи є на оправданне цього який закон?

Остаточо на усьо знайдеться спосіб, особливо як мається до діла з безсилим противником. І тут поладнано справу дуже просто. Іменованим властями безграмотний вїт разом з іменованою прибічною радою шк. так ухвалили, і на тій „основі“ з узглядненнем зпрепарованої ad hoc „статистики“ дітий Повітова Рада Шкільна касує українську мову викладову як пережиток з давнини. Цеж з усім вистарчаючі аргументи. А населення, що воно на це скаже? Яка його воля є в тому ділі? Хтож би там о такі річи питає!

Нові часи, новий курс.

Та на щастє понад Повітовою Радою шкільною є ще висщі власти, до яких жителі громади Вовче безумовно повинні звернутись, о скількиби це нічим не оправдане, духом насильства і екстермінаційної політики навіяне рішення дійсно введено в життя. Польська суспільність ліпшеби зробила, якви такої політики не уживала. Польській нації з цього хосен мінімальний, а шкода може з цього вийти велика, бож звісно, що політика витереблювання Німцям, які були у ній майстрами,

народним стягом, то він ще не має права на назву патріота, бо то лише появи сповнення громадянського обовязку, котрого, колиб не сповнив, то не мавби права називатись українським громадянином. Та деякі людці стараються заробити собі на назву патріота ріжними способами. От дасть зі свого майна дещо більший пай на народні цілі і зараз появиться новинка в газеті під написю „княжий дар“ або щось подібного, а сама новинка зачинаєсь словами: „наш славновісний патріот (імярек) офірував тільки а тільки на народню ціль“. Але ніхто не спитається: по перше, в яким відношенню стоїть цей дар до майна „патріота“, а по друге, яким способом ті гроші були надбані. Не раз офірувана сума, хоч вона на цифру і велика, в порівнанню до мзеткового стану являється такою мізерною, що як бідний дасть тисячну частку менче, то він приніс далеко більшу жертву, як той богач своїм „княжим даром“. Той богач кожного вечера більше в шинку пускає, як його княжий дар виносить.

З того виходить, що зі словом „патріот“ треба нам бути обережнішими і наділяти тою пошаною лише таких, що на це заслугоють. Заки когось патріотом назветься, треба розслідити хто він є, бо до того всего, хто понад свій горожанський обовязок дає, треба знати: хто він? Патріот є виразником народу. Йоганець не може народа представляти, бо вийшлоби з цього, що й нарід поганій. А вже з „писковими“ патріотами можна собі легко дати раду, розслідивши, чи він так само робить, як перед людьми говорить.

не багато помогла. Є це смішна короткозорість, наколи хто думає, що такими „подвигами“ свою націю поставить на ноги, тим більше, що нація польська без таких „аннексій“ легко може обійтись. — По всій імовірности повищий случай не є відокремлений. Таких „реорганізацій“ шкіл могло лучитись в повіті більше. Тому Виділ Перемиського Кругка Товариства Педагогічного („Рідна Школа“), покликаною статутно до піклування українськими школами, звертається до усіх тямущих Українців перемиського повіта з приханням, щоби на руки підписаного донесли в найкоротшому часі, чи подібні случаи лучились де в повіті, а наколи так, то просить як найточніше подати усі потрібні дані. Може дається в цьому напрямі ще що зробити, о скільки, розуміється, місцеве населення нас попре.

Роман Гамчикевич.

Православна церква в Америці.

В Америці живе багато Українців православного віроісповідання. Це звичайно емігранти з Великої України і Буковини. Дотепер блукали вони як емігранти в темряві, бо їх духовенство було чуже, московське. Щойно тепер зорганізувались православні Українці і стали видавати орган Української греко-православної церкви в Америці п. н. «Дніпро». Саме три числа цієї часописи заблукало до нашої Редакції. Кажемо заблукало, бо польська цензура не хоче перепускати американсько-українських газет до Галичини. З цих чисел, які редаговані в щиро народній дусі, довідуємось, що Адміністратором православної церкви в Америці став Всесв. о. Др. Копачук з Буковини. Особа найвищого достоїнства православної церкви в Америці дає запорку, що він підчинене йому стадо буде вести так, як це може тільки щирий Українець. Бо і справді о. Копачук щирий Українець. Знаємо його ще як ученика сочавської гімназії, коли то переписувався з учениками академічної гімназії у Львові, та інтересувався вже тоді всіми проявами укр. життя. Описля як молодий священик на Буковині належав до перших піонерів українізації православної церкви на Буковині. Це саме завдання думає і тепер сповнити в Америці. Що о. Копачук справді своє післанництво на своїм високім становищі вповнить як найкраще, про це свідчить його візитація парохії в Ньюарк. Ось-що пише між иншими «Дніпро» про цю візитацію: «По прочитанню св. Євангелія, о. Адміністратор виголосив палку проповідь на тему недільного Євангелія, прирівнюючи всіх святих героїв церкви до героїв, що положили свої голови за Україну. І так як св. мати наша православна церков обходить рікрічно пам'ять своїх

Воєнна хуртовина знищила нам багато наших добрих культурних здобутків, попри них змела і багато погани. Перші змагаймо відновити, другі хай пропадають. Зачинаймо нове життя, розумне життя. — О.

Діточе пророцтво.

Одного дня забавлялись мої діти „в купця“ Поставили на двох стільцях дошку і понакладали на неї всячини: кусок прецля, кусок хліба, недописаний кусник олівця, якісь шматки, старий подертий черевичок і т. і. За тою лядою засіла одна партія, що представляла купців. Друга партія, ті, що мали купувати, нарізали кусків паперу і понаписували на них цифри, і це мали бути гроші. Зачався гиндель.

Що коштує цей кусок прецля?

Дві тисячі марок.

Прошу запакувати.

А цей олівець?

Тисячу марок.

Запакуйте... і т. д. Черевичок вийшов вже на сто тисячів, котрі заплачено без торгу.

Приглядаюсь я цій забаві і кажу:

Ви дітоньки, дуже греченько бавитесь, то правда. Але ви подумайте, що таких цін за недогризки ставити не можна.

На то мій синок:

Алеж, таточку, та то не є правдиві гроші, ми собі самі їх наробили.

Я не сказав нічого а подумав собі:

Не шкодить, хай вправляються орудувати великими цифрами, може їм це в життю придасться.

ГРАНД КАВАРНЯ

братів Борнштейнів

— що дня концерт знаменитої оркестри.

вул. Міцкевича. — Телефон 78. — Перворядна і найбільша каварня
4 білярді Соїфертовські. — Звинна послуга. — Краєві і заграничні часо-
писи. — Богатий у всячину буфет. — Всілякі напитки найліпшої якості.
О численні відвідини просять ВЛАСТИТЕЛІ.

поляглих борців за правду Христову, так і Український народ не повинен забувати за своїх героїв, які положили голови і віддали життя своє за Україну. Тієї свободи герої самі вже не будуть бачити, бо спочивають в гробі, але живе й буде покоління буде щасливіше ізза їхньої крові.

„Вас герої не забудем
Ваша пам'ять нам свята
В наші серця записалим,
Ваші славі діла“

сказав бесідник, бо Січові Стрільці і всі борці за свободу Соборної України подібно до Святих Христових, покинули свої доми, своїх братів і сестер, батька й матір, жінку й діти, поля і маєтки, й віддали життя своє за Україну, за свободу і кращу долю майбутніх поколінь нашого народу.

Справді така проповідь — скажемо ми — мусіла бути вислухана з глибокою увагою, зі стриманим духом. І тільки така релігійно-патріотична проповідь може принести хосен вірним. А о скільки більшу користь принесє вона, коли вийде з уст високого достойника церковного! Тому час вже і в нас скинути з мертвими проповідями, в часі яких половина церкви дремає, а друга половина «зітхає» на команду.

Українська православна церква в Америці справді сповнить своє цілання, коли має такого провідника, як о. Др. Копачук, котрому складаємо щирі бажання в його дуже відповідальній праці.

Як ми вже сказали, орган «Дніпро» робить дуже гарне вражіння на читача і тільки побажати, щоб й далі був редагований в тім дусі. Вистерічатись тільки повинен «релігійної сварки», яку так часто стрічаємо в американських органах, а якої початки бачимо і в «Дніпрі» в його полеміці з «Місіонарем». Не маючи перед собою «Місіонара», не можемо висловити нашого осуду, хто має слухність. Ми скажемо тільки це: Пам'ятаймо, що всі ми передовсім Українці, а опісля греко-католики, православні і т. д. Кождий нехай ісповідує віру своїх батьків, і всі шануймо інші віросповідання, бо це є прикметою культурного чоловіка. Хто ширить ненависть релігійну між Українцями, і то хтоби він не був, греко-католик чи православний, це шкідник, це злочинець, якому місце хіба в закладі біснуватих. Великий німецький народ має ісповідників католицизму, протестантизму і інших віросповідань, але тут ніхто не посміє ширити релігійної ворожнечі, бо це гідна великого народу. Робім це

Злючий бик.

(Назва).

В одному звірячому царстві жив злючий бик. Від його не було нікому спокою. Нападав всіх, колов рогами, розбивав других звірів, випасав чужу траву так, що не витримана година. Тоді три найсильніші звірі, лев, медвідь і вовк урадили, що того бика треба припняти на ланцюх і так держали його довгі літа. Бик страшенно ревів, що йому зробили кривду, позбавили свободи, запроторили в неволю, що він такий бідний... Той ревів і лемент було чути геть далеко, чули його всі звірі і особливо ті, що не знали добре бика і думали, що його задурно припняли на ланцюх. Аж прийшла на це царство скрутна година. Прийшло до війни між звірами. Довго вони бились і таки розбили і льва, і медведа і вовка. А як їх побили, то стали заводити там свої порядки.

Тоді бик став знову лементувати і пригадувати свої кривди. — Твоя правда, кажуть побідники. Ми на те й війну вели, щоб кождий звіривні, хочби і найменчий, була своя воля. Ось коханий бицю, ми тебе з ланцюха відв'яжемо і жий собі по своїй волі. Ми тебе наділяємо отсею левадою, щоб ти мав де пастися, ту саму, котру тобі лев, вовк і медвідь відібрали. Бик такий радий, що аж скаче, що він знову на свободі опинився.

Побачите, мої добродію, як я вам за це прислужуся.

Гуляє він собі, бігає, а далі нагадав колишнє. — Гей, гей! не такий я колись був... Все перед

і ми Українці, всі без винятку, пам'ятаючи, що хто не вміє шанувати чужих почувань релігійних, це некультурний поганець.

**Огонь як злодій приходить несподівано —
тому поки ще час обезпечайте свої будинки,
двигимости і збіже
в Товаристві вз. об. „Дністер“
Львів, вул. Руська 20.**

Митрополит Андрей в Америці.

З Канади доносять, що Високопреосв. Митрополит Андрей Шептицький д. 1. серпня приїхав до міста Квебеку у східній Канаді, а 20. серпня прибув до Вінніпегу. Всюди наші емігранти вітають Достойного Гостя церковними процесіями і окремими делегаціями українських організацій. Польська републіка «Рідний Край» з радістю доносить за польсько-американською газетою «ЕCHO», що «польські і українські робітники уладили проти Митрополита демонстрацію». Це очевидна брехня! Що Полякам Митрополит Шептицький дуже не милий, це ми дуже добре знаємо, і не виключене, що підкожені польські робітники могли допуститись огидного вчинку. Та це не може дограти гідности Митрополита. За те, можна назвати клеветою, ненависть українські робітники допустились такої цогани. Українське свідоме робітництво знає, що Митрополит виїхав до Америки не тільки як візитатор гр. кат. Церкви але разом як висланик цілого українського народу, щоб його сьням за океаном принести привіт від рідної землі, від нещасних, поневолених братів.

Навпаки — ми переконані, що всі Українці в Америці без винятку готяться між собою Митрополита не тільки як найвищого достойника гр. кат. Церкви, але як Українця, як висланика українського народу.

Дописи.

З Пралковець, пов. Перемишль. В нашім селі відновлено в марті с. р. Читальню і вписалось до неї 63 члени, переважно молодіжи. Заходом одиниць відсвятковано пам'ять 60. літніх рок. смерті Тар. Шевченка концертом, а місцевий парох (голова Читальні) відправив панахиду за поляглих укр. борців. Завязався теж аматорський кружок, котрий в короткім часі відіграв дві штуки і можна

мною дріжало і ніхто не смів на межу моєї левади показатись. Натомість я мав волю гуляти, куди мені подобалось... А чому-би і тепер не могло так бути? Що мені мої слабкі сусіди зроблять, як я захочу там попатись, де й перше? Другий раз мене на ланцюх не возьмуть, коли раз пустили..

І давай гуляти по давньому. Бігав поза межу, розбивав всіх, брав на роги покіриєньких овець і розкидав ними мов мячем. А при тім випасав чужі левади, а ще більше витолочив, як випас. У звірячому царстві піднявся великий крик і лемент.

Побідники надоминали бика. уговорювали, а далі грозили, нічого не помагало. Бик—Биком!

— Овва! Що мені зроблять, не боюсь їх, бо у мене неабияка сила.

Тоді зібрались побідники в одній ярузі на нараду.

— Нічого не допоможе. Від цього біснуватого не буде ніколи спокою. Треба його опять на ланцюх припняти. Особливо слонь наставляв на це.

Так вони й зробили. Дали бикови вправді довший ланцюх, щоб міг на своїй леваді пастися, та це не багато помогло, бо він гуляючи так її столочив, що мало трави остало.

І знову гомонів ревів і стогін бика, та вже ніхто його не слухав... — О.

Др. Александер Штайнгард

спеціаліст в недугах діточих і внутрішніх
приймає при вул. Петра Снарґа ч. 12. 107—1—3

сказати, що лиш тим піддержувано повагу Читальні, бо до Читальні приходили лиш ті, що брали участь в представленню. Я думав, що з часом люди наберуть відваги, а головно старші, батьки, мами, тай заглянуть час від часу, що там їх діти в Читальні роблять. Та де там! На представленню бачив тільки одного газду, а кількох інших в часі представлення під вікнами Читальні або перед Читальнею на дорозі. Не розумію, чи ті люде уважають Читальню для себе за щось понижаючого, чи може бояться, щоб їх хто з Поляків не побачив та не довіс про те до війта. О! а наш війт, чи як там его тепер назвали „комісар“ — грізний і вже давно відгрожувався: „Тоту буду (себто Читальню) розвалити, а всіх читальняників відслати на Домбе“. Перед 2 місяцями, постановив Амант. Кружок приготувитись знов до вистави „Сватання на Гончарівці“ — ролі роздано, але до сего часу не було ще ні одної проби. Думаю собі: га! ми народ сільський а тепер жнива — нема часу. Але вже 2 неділі по жнивах, а проби до представлення нема. Та виринула ще важніша справа: в селі розпанюшилась червінка і пожерає нам діти і то по 2—3 з хати. Отже за ініціативою одної з членкинь „Союза Українок“ в Перемишлі, рішено дати відчит на тему, що це червінка і як її з села прогнати. На домі Читальні появилась величезна афіша, запрошуюча всіх цікавих на год. 7 вечером до Читальні. Людина, котра мала мати відчит, приготувилась до відчиту і йде о год. 7. до Читальні в надії, що там вже повнісько люде — а тут ні живої душі. А тимчасом червінка пожерає дальше нещасні жертви. А тут надходить початок року шкільного, діти до школи, червінка з ними, а відтак з дітьми по хатах.

От Вам образочок села Пралковець, віддаленого всего 3 км. від Перемишля. Село в більшій часті українське але таке заголюкане, що коли заговорити до когось по українськи, себто в его матірній мові, то наперед огляньеться, чи хтось з Поляків не підслухує, а відтак доперва заговорить. І скільки не наговориться св'ященик, щоб сміло виступали як Українці, то кождий в душі признає слухність, а вийде на вулицю, знов те саме!

А які страшні боягузи! крий Боже! Одного разу в часі вечерниць в Читальні, закортіло одного газду побачити зблизка, як то в Читальні забавляються. Через двері боявся увійти, щоб його хто з Поляків не побачив. І знайшов раду — гопнув через отворене вікно і вже сидить собі преспокійно на лаві, зробивши при тім дивну усмішку до свого товариша.

В Читальні є що неділі „Український Голос“ і „Батьківщина“, тому звиваю вас громадяне, до Читальні. В тих часописах тільки гарних, цікавих і пожиточних річей, що аж любо послухати. Пам'ятайте, що освіта і єдність — то тепер наші кріси і гармати. Свій.

ЩО ЧУВАТИ В СВІТІ?

Рада Союзу Народів згодилася вирішити справу Гор. Шлеська і в тій цілі вибрала комісію, зложену з заступників Бельгії, Бразилії, Хін і Іспанії. Ця комісія має познакомитись як найдокладніше зі справою Гор. Шлеска, а опісля висловити перед Радою свою думку, як треба поділити Шлеск, щоб цей поділ не кривдив ні Німеччини ні Польщі. Рішення Ради Союзу в справі Шлеска западуть правдоподібно десь при кінці вересня або з початком жовтня.

Англія слідить пильно за подіями в Індіях, де відносини дуже напружені і повстанці ростуть в силу. На вулицях Калькути кипить завзята боротьба повстанців з англійським військом. Повстанці заохочувані своїм духовенством боряться як льви на барикадах. Віцекороль Індії (Англієць) оповістив гострий стан облоги в Калькуті та Бомбею, але це мабуть ще більше розярить індійську людність. Англійські газети побоюються, що ця людність може оголосити святу війну проти Англії.

Австрія не обсадила ще Бургенлянду, признаного їй мировою конференцією. Перепоною є лейтнант Геяс, котрий тепер в Бур-

генлянді ту саму роллю відгравав, що ген. Желіговскі у Вільні. А іменно Геяс за допомогою мадярського уряду організував мадярських воєнків і обсадив ними деякі місцевості, котрі мають припасти Австрії. Мадярський уряд грає смішну роллю: він каже, що не має нічого спільного з Геясом, бо цей панок збунтувався і не хоче слухати приказів уряду з Будапешту. Та це тільки погана комедія Мадярів. Розуміє її добре Англія і тому визвала Мадярів, щоб вони постарались, аби Геяс як найскорше покінчив свою комедію. А коли це не станеться, то Англія робить відповідальним уряд Мадярів за вчинки бандита Геяса.

Треба признати, що Австрійці бажали мирно поладити справу, і хотіли вже признати їм мирним трактатом Бургенлянд, то помимо того запропонували вони ще плембсцит в тім краю. Але Мадярі на це не годяться, бо знають, що при плембсциті дістануть тільки десятку часті голосів. Вони покликуються на те, що цей край належав до них кілька сот літ. Але таке домагання смішне. Бо коли Мадярі були вже кількасот літ катанами Бургенлянду, то тому мають далі бути ними?

В Німеччині смерть Ерцбергера довела до великого напруження між монархістами а республіканцями. Тому, що уряд є в руках республіканців, видав він деякі вимкові розпорядки, які мають берегти республіканський устрій перед замахами монархістів. Але Баварія не хоче признати тих вимкових розпорядків і робить все наперекір берлінському урядові. Через те відносини погіршилися і побоюється, що може прийти в Німеччині до горожанської війни. Республіканці мають слухність. Вони бажать, щоб Німеччина була республікою, бо німецький народ як висококультурний може задержати як найкращий республіканський лад. Монархія добра лиш в тих народів, що ще не мають високої освіти і є схильні до суперечок о дрібниці. Тут тільки добрий, трудовий монарх може завести лад і порядок.

Іспанію далі бють Мароканці. Іспанський уряд постановив змобілізувати 50 тисячів війська і вислати його до Марокка. Тому покликано до війська навіть 18 літніх хлопців. Та це ледви чи що допоможе, бо Мароканці в обороні своєї волі не жалують крові.

ВСЯЧИНД.

Від і. червня піднесено ціни друку о 45%, а так само ціни папери і поштової оплати. Супроти того і ми приневолені піднести ціну нашого часопису. Від отсега числа почавши, оден примірник „Укр. Голосу“ в цілім краю буде коштувати 15 марон, (за границею 30 м.), а чвертьрічна передплата з пересилкою поштовою 180 м. (за границею 360 м.).

Просимо наших передплатників і читачів прийняти до відома, що тільки крайня konieczність змушує нас до цієї підвижки. Наше видавництво мусть боротись з далеко більшими перепонами як наші газети у Львові і тому ми осміляємося заапелювати до нашого громадянства, щоб допомогло нам сповнити наше трудне завдання на західних окраїнах укр. землі. Тому просимо приєднувати нам нових передплатників і поширювати наш часопис від села до села, від хати до хати, з рук до рук. Рівнож просимо надсилати данки на пресовий фонд, бо без цієї допомоги нині німа укр. часопис не може вдержатись. Тому кличемо до наших передплатників, читачів і прихильників: Памятайте про пресовий фонд „Укр. Голосу“!

На пресовий фонд „Укр. Гол.“ згляду на покритте коштів послідної конфіскації „Укр. Гол.“ зложили: п. Антін Турчик 1000 м.; п. Іван Ліщинський дир. ВПУ у Львові 1000 м., п. радник Ол. Барвінський 1000 м.; п. Білий Степан Тустановичі 70 м. Редакція щиро дякує за поміч, — Через Адм. „Укр. Голосу“ надіслали: На Рідну Школу: Апат. кружок в Буцові 500 м.; Т. Дмоховський 1355 м. (збірка на весілю п. Коцьолків).

Українські робітники оповіщають отсе: Дня 11. вересня відбудуться вибори до повітової Каси хорих від год. 8 перед пол. до 8 год. вечером. Взивається всіх укр. робітників, щоби голосували солідарно на листу ч. 1.

Українські члени Перемиської Повітової Ради Шкільної, о. Мітрат Др. В. Левицький і п. І. Борис, внесли на останньому засіданні цієї Ради свої резолюції, а це по причині наскрізь неприхильного а при тому незаконного становиська, яке повище згадана Рада заєдно займає в українських справах.

Перед двома тижнями появились в українських часописах, а за ними і в польських, поголоски про творення нового всеукраїнського політичного центру чи навіть уряду, який висуває полковника Василя Вишиваного на гетьмана усієї України. Провід в тій акції — як писали газети — веде відомий київський діяч Евген Чикаленко.

Бажаючи довідатись, о скільки в тих поголосках правди, ми звернулись до найпевнішого жерела і одержали такі інформації. „Пляни под. Василя Вишиваного — пише наш інформатор — уважаю фантастичними. Вони можливі до здійснення тільки тоді, колиб коло Вишиваного об'єднались всі несоціалістичні державні течії та елементи, але навряд чи це можливе через анархістичність української владі. Далі прийміть до відома, що Евген Чикаленко не в важає себе здатним до політичної праці через слабке здоров'я і хіба тільки ідейно спочуває плянам Вишиваного, що видно з його довшої статті „Де вихід?“ (поміщеної свого часу у віденській „Волі“ і повтореної у виймаках „Укр. Голосу“), але практично в тих плянах не приймає ніякої участі. Чутки про провід Чикаленка в тій справі могли виникнути з того, що Чикаленко через якийсь час жив в тій самій місцевості, що і полк. Вишиваний, та що Вишиваний удержував з Чикаленком товариські взаємини“.

Наш часопис висилаємо за кордон так само як і в краю т. є. оплачуємо готівкою належитість поштовою. В тих днях повідомлено нас, що деякі поштові уряди в Австрії домагаються доплати по 8 К за кожний примірник, вважаючи посилки як неоплачені. Тимто просимо заграничних передплатників, щоб відворотного поштово повідомили нас, чи і на їх поштових урядах те саме не діється. Цим разом поштовою належитість наліплюємо на посилці поштовими значками.

Оден з наших читачів з Перемишля пише таке: „В неділю д. 28 серпня вертав я по год. 12 з Перекопаного до міста. Коли я переходив попри уланські касарні здержав мене стійковий жовнір словами: „Stój!“ Коли я задержався, спитав: „Kto tam? Polak?“ Коли я відповів „Polak“ — почув я слова „Proszę iść!“ Я цікавий, що сталобися було, колиб я сказав „Українець“ — але сподіваючись лиха, мусів стійкового обманити. Йду далі... Приходжу на Бакончиці біля польського костела. аж тут знов воєк: „Stój“. Стаю. Приходить до мене оден, світить сірник і побачивши в мене відзнаку „тризуб“ привітав мене словами „K... jego mać, katońska mordą, a другий надбіг і замірився на мене нагаєм. На щастє надійшло ще двоє і здержали на нас. В тім прискочив ще оден і каже: „Daj rap co zarabić“ Виймаю шкіряне циґаро і даю. В тім оден каже: „Może rap ma co na sierpie kropić, bo ten (вказуючи на того, що хотів мене почасувати нагаєм) inaczej nie pójdzie spać. Даю 1000 м, але він каже: „Mało“. Даю ще 2000 м, а він: „Dobrze, ale uciekaj rap, bo jak się on wygnie, to nie puści pana“. Тоді я в ноги і зі страху не оглянувся аж на торговлицю...“

† Дарія з Козловських Гаморанова, вдова по священнику, мати Ольги Левицької, дружини дра Володимира Левицького, секретаря Українського Посольства у Берліні і дра Нестора Гаморака, доцента українського університету в Камяниці Подільському, померла по довгих, тяжких терпіннях дня 23. ц. м. вранці на університетській жіночій клініці в Берліні. Похорон відбудеться в п'ятницю, дня 26. ц. м., о 3½ год. поп. з каплиці Вільмерсдорфського кладовища (Wilmersdorf, Berlinerstrasse 100).

В особі Покійної сходять до гробу щира Українка, що брала живу участь в українському громадянському життю.

Нові книжки.

Михайло Возняк: Кирило-Методієвське Брацтво стор. 238. Накладом фонду „Учітеса, брати мої“ ч. 3. Зміст: Шевченко про волю України перед своїм арештуванням. 2) Роль України в політичних плянах до часу Брацтва. 3) Інші складники ідейного ґрунту під організацію Брацтва. 4) Романтичне українство М. Костомарова в харківських роках. 5) Київський кружок гурток молодих ідеалістів на передодні брацтва. 6) Заснування Кирило-Метод. Брацтва та його члени. 7) Ідеологія Кирило-Методієвців. 8) „Книги битія укр. народу“. 9) Справа авторства „Книг битія“. 10. Час написання „Книг битія“. 11) Донос на братчиків і їх арештування. 12. Методи допитів братчиків. 13) Братчики про Брацтво 14) Братчики про себе 15. Думки міністра освіти і шефа жандармів з приводу

братчиків. 16. Засуд братчиків у звязку з їх життєвою долею. Книжка дуже цінна і повинна знаходитись в кожній хаті, в руках кожного гімназиста.— Л. Бачинський: Ваши, їх життя і шидливість. Ціна 40 м. З огляду на це, що воші є розповсюджені страшною помешти тифу плямистого, кожний повинен цю книжочку перечитати.

НАДІСЛАНЕ.

Природничий гурток української гімназії в Тарнові приносить свою щирі і сердешну подяку пану Доктору Дмоховському за надіслані ним на потреби видання журналу „З життя природи“ 1500 м. Ця жертва дає змогу гурткові продовжувати видання свого природничого журналу, що дуже тяжко робити на еміграції, в тих умовах, при яких ми живемо. Особливо приємно зазначити, що таке щире офірування поступило від наших братів Галичан, які цінять реальну працю і завжди їй допомагають.

Ред. „Укр. Голосу“ купить російсько-український словар Уманця (1 том навіть в аркушах, як їх розсилає свого часу „Зоря“).

На фонд Христ. Сусп. Союзу у Львові зложив Вл. Гадзевич і з Санча 500 м, радн. Ол. Барвінський 500 м, що зложено в Щадниці „Дністра“.

Члени Хр. Сусп. Союзу зволять подати свої адреси Управі Хр. С. Союзу у Львові вул. Тобішчина 5. 108-1-1

Переписка Редації: Допишувачі з Озимки самб. повіту: Вашу допись переслали ми Пр. Епископови і запевняємо Вас, що в як найкоротший час побачите наслідки цього. Вп. С. Ма. Шо будете полемізувати з тим, кому зелено в голові. Шкода на це місця. Вп. В. в Т. Так, як в Перемишлі зробили, про що пишемо в нинішнім числі, бо що Вп. там „урадите“?

Щадниця адвокатів

Дра ВІЗЛЯ і Дра ФРІМА

оборонців в карних і військових справах в Перемишлі вул. Міцкевича 2.

Читайте! Читайте!

Важне для всіх!

МЕХАНІЧНА ТКАЛЬНЯ

Симеона Іванкова і Ска

— Стрий, вул. Трибунальська ч. 8. —

Має на складі заграничні матерії востанім на убрання мужесьні і дамсьні і продає їх по цінах фабричних.

Замовлення з провізцією полагоджую відворотню поштою.

Продає і виміює за прядиво чесане і нечесане цайги, бархани, ручники, полотна різного рода по цінах дуже користних. На бажання висилає пробки даром і оплатно.

За сталість цін не ручиться. 89-2-3

Одиноне Українське „ЗЕМЛЯ“ парцеляційне товариство „ЗЕМЛЯ“ у ЛЬВОВІ, Ринок ч. 43.

Переводить парцеляції більших посліостей, інтабулює зараз купців а виставителів куплених ними ґрунтів. Має урядове уповажнення до парцеляції. Приймає гроші на вклади щадничі. — Дає інформації в справах парцеляційних.

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ В ПЕРЕМИШЛІ, вул. КОСТИЮШНА Ч. 3.

Приймає і виплачує щадничі вклади щоденно з винятком неділі і українських свят в урядових годинах і опротестує їх на 2%. (Вкладкові книжочки Української Щадниці мають пуплярну обезпеку). — Уділює позички гіпотечні, вексельні і на підклад цінних паперів.

Regenerateur Машевського

одиноне добре средство проти овинню волосів приготуване з найбільших передвоенних середників. Можна набути тільки в антиці і дроґерії під „Звиздою“ вул. Францішманська 24

Пшеницю і Жито

купує в ваґонових скількостях

Краєвий Союз господарських спілок, Львів вул. Зіморенча 20.

Адреса для телеграм: „ГОСПОДАРСТВО“ ЛЬВІВ. Число ттелефону 94.

„ВІДБУДОВА“ промислово-торговельна спілка — з обмеженою порукою — ЛЬВІВ, Словацького ч. 14.

доставляє: ремісничі знаряди, рілничі машини, знаряди і насіння, кіські підкови, цвяхи, січкарні, кухонне начиння, сокири, пилики, ваги, оси до возів, коси й серпи — плуги, цемент, папу і дахівку.

Має власний ЗАЛІЗНИЙ СКЛЕП — при вул. Трибунальській ч. 1. —

З друкарні Кюлера і Сина в Перемишлі.